

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2021-3-024

(Devralma)

Karar Sayısı : 21-35/492-242

Karar Tarihi : 14.07.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ahmet ALGAN, Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER: Ümit GÖRGÜLÜ, Barış BİRCAN, Beyza BAHADIRHAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Baker Hughes Company ve

- Akastor ASA

Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Ceren ÖZKANLI
SAMLİ, Av. Sinem UĞUR, Av. Büşra KİRİŞÇİOĞLU, Av. Ece
CEBECİOĞLU

Çitlenbik Sokak, No: 12, Yıldız Mahallesi, Beşiktaş, İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Baker Hughes Company ve Akastor ASA tarafından yeni bir ortak girişim üzerinde ortak kontrolün devralınması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 10.05.2021 tarih, 17773 sayı ile giren ve 24.06.2021 tarih ve 18912 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 08.07.2021 tarih ve 2021-3-024/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.
- (4) **G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME:** Başvuruda, Baker Hughes Company (BAKER HUGHES) ve Akastor ASA (AKASTOR) tarafından yeni bir ortak girişim kurulması işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmiştir.

G.1. Taraflar

G.1.1. Ortak Girişim Tarafı: BAKER HUGHES

- (5) Merkezi Houston, Texas, Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan BAKER HUGHES, petrol sahası hizmetleri, petrol sahası teçhizatı, turbo makine ve işlem çözümleri ve dijital çözümler olmak üzere dört iş kolunda faaliyet göstermektedir. BAKER HUGHES'un Türkiye'de; Baker Hughes Petrolsahası Teçhizat ve Hizm. Tic. Ltd. Şti. ve Baker Hughes Turkey Petrol ve Gaz Ltd. Şti. olmak üzere iki iştiraki bulunmaktadır ve dört iş kolunun tümünde faaliyet göstermektedir.

G.1.2. Ortak Girişim Tarafı: AKASTOR

- (6) Merkezi Fornebu, Norveç'te bulunan AKASTOR, portföyünde, diğer küçük ölçekli holdinglerin yanı sıra petrol sahası hizmetleri sektöründe faaliyet gösteren şirketler bulunan bir yatırım şirkettir. Hisseleri Oslo menkul kıymetler borsasında işlem gören AKASTOR'u kontrol eden herhangi bir hissedarı bulunmamaktadır.

- (7) AKASTOR, tamamına sahip olduğu iştiraki MHWirth AS'i (MHWIRTH) kurulacak ortak girişime aktaracaktır. AKASTOR ve MHWIRTH'in Türkiye'de Kurulu bir iştiraki bulunmamaktadır. AKASTOR, Türkiye'de sadece MHWIRTH'in faaliyetleri aracılığıyla gelir elde etmektedir. MHWIRTH'e ek olarak, AKASTOR'un portföyünde petrol sahası alanında faaliyet gösteren AKOFS Offshore AS, AGR AS, Cool Sorption A/S ve DDW Offshore olmak üzere 4 tane endüstriyel holding bulunmaktadır.

G.1.3. Kurulan Ortak Girişim

- (8) Ortak girişim, BAKER HUGHES'un SDS iş kolu ve AKASTOR'un iştiraki MHWIRTH'in faaliyetlerinin birleştirilmesiyle kurulacaktır. BAKER HUGHES ile AKASTOR ortak girişimde %50'şer hisseye sahip olacaktır. BAKER HUGHES'un SDS iş kolu, basınç kontrol ekipmanları dâhil olmak üzere hidrokarbonlar için sondajda kullanılan ekipmanları tasarlamakta, üretmekte ve satmaktadır. SDS ürünlerinin çoğu açık denizde kullanılmaktadır. SDS iş kolunun Türkiye'de iştiraki veya bağlı şirketi bulunmamaktadır.
- (9) BAKER HUGHES'un ortak girişime aktaracağı ve SDS iş kolunda faaliyet gösteren kuruluşlar şunlardır:
- Hydril PCB Canada Inc.
  - Hydril PCB Limited
  - Baker Hughes Drilling Asia Pte. Ltd.
  - Baker Hughes Drilling Engineering Services of India Private Limited
  - Hydril Pressure Control, S. de R.L. de C.V.
  - Hydril USA Distribution LLC
  - Hydril Pressure Control Business Limited¹
  - Hydril India JV, LLC²
  - Baker Hughes Energy Transition LLC³
- (10) MHWIRTH, AKASTOR'un tamamına sahip olduğu ve deniz sondaj yükselticilerine ilaveten ağırlıklı olarak açık deniz sondaj üniteleri için güverte ekipmanı üreten ve satan bir iştirakidir. MHWIRTH kendisi tarafından üretilen sondaj ekipmanlarına yönelik yedek parça, onarım ve satış sonrası hizmetleri sağlamak için kurulmuş bir hizmet ağına sahiptir. Bunlara ek olarak MHWIRTH, verimlilik sağlanması için dijital çözümler/yazılım sunmaktadır. MHWIRTH aynı zamanda Step Oiltools BV (OILTOOLS) isimli iştiraki aracılığıyla sondaj atığı yönetiminde de faaliyet göstermektedir. MHWIRTH'in Türkiye'de kurulu herhangi bir iştiraki bulunmamaktadır. Türkiye cirosunu tek bir müşteriye, ((.....)) yaptığı doğrudan satışlardan elde etmektedir.
- (11) Ortak girişimin temel faaliyeti açık deniz sondaj kuleleri üzerine olacaktır. Ortak girişim ağırlıklı olarak, yüzen deniz kuleleri ile birlikte kullanılan sondaj ekipmanı satacaktır ve kurulan sahalara bakım ve onarım servisleri sunacaktır. Yüzen deniz kuleleri, deniz araçlarına benzer şekilde yüzen, deniz yatağına sabitlenmemiş açık deniz sondaj kuleleridir. Ortak girişim, ayrıca kara için sondaj ekipmanları ve açık deniz için

¹ Hydril Pressure Control Business Limited'in Hydril PCB Limited'de yatırımı vardır. Bu yatırımın çözülmesi için kesinleşmemiş bir plan bulunmaktadır.

² 21 Şubat 2021 itibari ile Hydril India JV, LLC faaliyetlerini durdurmuştur.

³ Bu tesis artık faal değildir.

kaldıraçlı platformlar⁴ ve platform kuleleri⁵ de satacaktır; fakat bunlar faaliyetlerinin daha küçük bir bölümünü oluşturacaktır.

- (12) Ortak girişimin küresel düzeyde faaliyet göstereceği tüm pazarlar aşağıdaki gibidir:
- Yüzen deniz kuleleri için deniz sondaj yükselticileri;
  - Yüzen deniz kuleleri ve yüzmeyen açık deniz kuleleri için tam sondaj ekipmanı paketleri.
  - yüzen deniz kuleleri ve yüzmeyen açık deniz kuleleri için patlama önleyiciler (BOP'lar), kuyu başı bağlayıcıları ve yönlendiricileri kapsayan basınç kontrol ekipmanları
  - Güverte sondaj ekipmanı.
  - Sondaj atık yönetimi hizmetleri.

G.2. İlgili Pazar

G.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (13) Bildirim konusu işlem çerçevesinde kurulmak istenen ortak girişim şirketinin faaliyet alanları dikkate alındığında ilgili ürün pazarlarının “deniz sondaj yükselticileri pazarı”, “sondaj atığı yönetimi hizmetleri pazarı”, “sondaj ekipmanları paketi pazarı”, “basınç kontrol ekipmanları pazarı” olarak ele alınabilmesi mümkündür. Bununla birlikte en dar kapsamda tanımlansa dahi işlemin rekabeti kısıtlayıcı olmayacağı değerlendirilmiştir. Bu nedenle ilgili ürün pazarının tanımlanmasına gerek duyulmamıştır.

G.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (14) Ortak girişimin faaliyet göstereceği deniz sondaj yükselticileri, güverte paketi ve basınç kontrol paketi dâhil olmak üzere diğer sondaj ekipmanlarının küresel olarak tedarik edildiği bilinmektedir. Kurulan ortak girişimin dünya genelindeki talebi karşılamayı planladığı düşünüldüğünde coğrafi pazarın küresel olarak tanımlanabileceği değerlendirilmiştir. Öte yandan İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 19. paragrafında coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyorsa pazar tanımı yapılmayabileceği ifade edilmiştir. Bu doğrultuda ilgili coğrafi pazarın tanımlanmasına gerek duyulmamıştır.

G.3. Değerlendirme

G.3.1. Bildirim konusu işlem

- (15) Bildirime konu işlem BAKER HUGHES ile AKASTOR arasında açık deniz sondaj platformları için tam sondaj paketleri satışı ve satış sonrası hizmetler sunmak üzere bir ortak girişim kurulmasıdır. Kurulacak olan ortak girişim, BAKER HUGHES'un SDS iş kolu ile AKASTOR'un iştiraki olan MHWIRTH'in bir araya gelmesi sonucunda ortaya çıkacaktır. BAKER HUGHES ve AKASTOR (.....), ortak girişim üzerinde (.....) paya sahip olacaktır.
- (16) Bilindiği üzere 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasında; *“Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin*

⁴ Deniz tabanına sabitlenmiş bacakları olan Mobil Açık Deniz Sondaj Üniteleri'dir (MODU'lar). Kaldıraçlar en az hareketli MODU türüdür.

⁵ 300 metre derinliğe kadar suda çalışabilen platform kuleleri, hareketli kazıklardan veya bölmelerden oluşan bir sistemle deniz yatağına sabitlenen yüzmeyen kulelerdir.

oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir. Bu tür işlemlerde, işlem taraflarının her biri devralan olarak kabul edilir.” hükmüne yer verilmiştir. Anılan hüküm çerçevesinde, ortak girişimler bakımından aranan koşullar; kurulan ortak girişim şirketinin, kurucu teşebbüsler tarafından “ortak kontrol” altında tutulması ve kurulan şirketin, bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşımasıdır.

- (17) Dosya kapsamında yer verilen bilgilere göre BAKER HUGHES ve AKASTOR, ortak girişim üzerinde (.....) paya sahip olacaktır. Yapılan Ortak Girişim Sözleşmesi'nin H ekinin 5.01(b) bölümü uyarınca

(.....TİCARİ SIR.....)

Bu bilgiler ışığında tarafların kurulacak ortak girişim üzerinde ortak kontrole sahip olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

- (18) Ortak girişim sayılmanın şartlarından bir diğeri olan “bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşıma” kriteri ile kurulacak olan ortak girişimin kurucularından bağımsız şekilde ilgili pazarda faaliyetlerini kalıcı olarak sürdürebilen ayrı bir teşebbüs olarak tanımlanıp tanımlanamayacağı değerlendirilmektedir. Bildirim formunda kurulacak olan ortak girişimin pazarda bağımsız olarak faaliyet göstermek için finansal kaynak, maddi mal varlığı ve çalışanlar başta olmak üzere kendine ait yeterli kaynaklara sahip olacağı; ana teşebbüslerden ayrı olarak bağımsız şekilde pazarda faaliyet göstereceği, belirsiz bir süre için kurulduğu ve bu neticede kalıcı olarak hizmet sunacağı; ana teşebbüslere yapılan satışlara ve onlardan yapılan alımlara bağlı olmayacağı belirtilmiştir. Bu çerçevede, bildirim konu işlem sonucunda kurulacak olan ortak girişimin tam işlevsel, bağımsız bir iktisadi varlık niteliğinde olacağı ve bildirim konusu işlemin, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi anlamında bir devralma işlemi olduğu anlaşılmıştır. Öte yandan tarafların cirolarının söz konusu Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aşması nedeniyle, işlem izne tabidir.

G.3.2. İşlemin Değerlendirilmesi

- (19) Kurulacak olan yeni ortak girişim BAKER HUGHES'un SDS iş kolu ve AKASTOR'un iştiraki MHWIRTH'in ortak girişime aktarılmasıyla kurulacaktır. İşleme izin verilmesi durumunda, AKASTOR ortak girişim ile aynı pazarda veya ortak girişimin faaliyet gösterdiği alt ve üst pazarlarda faaliyet göstermeyecektir. BAKER HUGHES da ortak girişime devretmediği sondaj atığı yönetimi hizmetleri dışında ortak girişim ile aynı pazarlarda veya ortak girişimin alt ve üst pazarlarında faaliyet göstermeyecektir. Kurulacak ortak girişim; yüzen deniz kuleleri için deniz sondaj yükselticileri, tam sondaj ekipmanı paketleri, basınç kontrol ekipmanı, güverte sondaj ekipmanı ve sondaj atık yönetimi pazarlarında küresel olarak hizmet sunacaktır. Bu doğrultuda AKASTOR'un ortak girişime devredeceği iştiraki MHWIRTH'in faaliyetleri ile BAKER HUGHES ortak girişime devredeceği SDS işkolunun faaliyetleri arasında yatay ve dikey örtüşmelerin mevcut olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede deniz sondaj yükselticileri pazarı ve sondaj atığı yönetim hizmetleri pazarlarında yatay örtüşme meydana geldiği değerlendirilmektedir. Yatay seviyedeki bu örtüşmelere ek olarak AKASTOR'un ortak girişime devredeceği iştiraki MHWIRTH'in faaliyet gösterdiği tam sondaj paketleri tedariki pazarı ile BAKER HUGHES'in ortak girişime devredeceği SDS iş kolunun hizmet verdiği yönlendiriciler, BOP'lar ve kuyu başı bağlayıcılarını

içeren basınç kontrol ekipmanı tedariki pazarı arasında dikey ilişki bulunmaktadır. Bildirim formunda yer alan bilgilere göre tam sondaj paketleri pazarı kendi içinde yüzen kuleler için tam sondaj ekipmanı paketi (TSP) ile kaldırma ekipmanı ve platform kuleleri için tam sondaj ekipmanı paketi (CDP) olarak ikiye ayrılmaktadır. Başta fiyat olmak üzere TSP ve CDP pazarları bakımından rekabet ortamının farklılık arz etmesi nedeniyle bahse konu ürünlerin farklı pazarlarda olduğu, bu kapsamda TSP ve CDP bakımından patlama önleyiciler ile yönlendiriciler için ayrı ayrı dikey etkilenen pazarların tanımlanması gerektiği değerlendirilmektedir. Patlama önleyiciler ve yönlendiriciler gibi bir basınç kontrol ekipmanı olan kuyu başı bağlayıcıları açısından ise söz konusu ürünlerin sadece yüzen kuleler için kullanılması sebebiyle TSP pazarıyla dikey ilişkiye sahip olmasından dolayı ikili bir ayrıma gidilememektedir. Bu bilgiler ışığında tarafların bahse konu etkilenen pazarlardaki sahip oldukları pazar payları Tablo-1'de gösterilmektedir.

Tablo-1: Etkilenen Pazarlar ve Tarafların Pazar Payları (%)

No	Etkilenen Pazar	Coğrafi Pazar	(Yatay/ Dikey)	Pazar Payı (2010 yılından itibaren kule sayısı bazında ⁶)	
				AKASTOR	BAKER HUGHES
1	Deniz Sondaj Yükselticileri	Küresel	Yatay	(.....)	(.....)
2	Sondaj Atığı Yönetimi	Küresel	Yatay	(.....)	(.....)
3	Yüzen Kuleler İçin Tam Sondaj Ekipmanları Paketi (TSP)	Küresel	Dikey	(.....)	(.....)
4	Yüzen Kuleler İçin BOP ⁷	Küresel	Dikey	(.....)	(.....)
5	Yüzen Kuleler İçin Yönlendiriciler	Küresel	Dikey	(.....)	(.....)
6	Yüzen Kuleler İçin Kuyu Başı Bağlayıcıları	Küresel	Dikey	(.....)	(.....)
7	Yüzmeyen Kuleler İçin Tam Sondaj Ekipmanı Paketi (CDP)	Küresel	Dikey	(.....)	(.....)
8	Yüzmeyen Kuleler İçin Yönlendiriciler	Küresel	Dikey	(.....)	(.....)
9	Yüzmeyen Kuleler İçin BOP	Küresel	Dikey	(.....)	(.....) ⁸

Kaynak: Bildirim Formu

⁶ Bildirim formunda yıllık siparişlere dayalı pazar payı verilerinin deniz sondaj yükselticileri pazarı hakkında anlamlı bir fikir vermediği, bu nedenle son on yılda (2010'dan beri) verilen siparişler üzerinden pazar paylarının hesaplandığı ifade edilmiştir. Bilgi talebi ile taraflardan beş ve on beş yıllık verilere dayalı pazar payı verileri istenmiş, gelen cevabi yazıda beş yıllık verilerin yaşanan talep daralması nedeniyle anlamlı bir sonuç ortaya koymayacağı, on beş yıllık verilerin ise ellerinde bulunmadığı ifade edilmiştir. İlave 2010 yılından itibaren verilen platform siparişine dayalı pazar payı hesaplamasına dayalı veriler üzerinden işleme Avustralya, Avusturya, Brezilya, Kolombiya, Norveç ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki rekabet otoriteleri tarafından izin verildiği belirtilmiştir.

⁷ Yüzen kuleler için BOP pazarının, dairesel BOP'lar ve Ram BOP'lar olarak alt kırılımlara ayrılması mümkündür. BAKER HUGHES dairesel BOP'larda %(.....), Ram BOP'larda %(.....) pazar payına sahip olmakla birlikte bu dosya özelinde BOP pazarı bakımından alt kırılıma gidilmesine gerek görülmemiştir.

⁸ Taraflardan istenen bilgiler neticesinde gönderilen cevabi yazıda, BAKER HUGHES'un SDS iş kolunun ana odak noktası yüzen kuleler için BOP pazarı olduğu, dolayısıyla yüzmeyen kuleler için BOP'larda çok küçük bir oyuncu olduğu ifade edilmiş ve yüzmeyen kuleler için BOP'LARDA BAKER HUGHES ve rakiplerinin pazar payı verilerine sahip olmadıkları beyan edilmiştir.

- (20) Yukarıda yer verilen tabloda görüldüğü üzere işleme izin verilmesi durumunda yatay etkilenen pazarlarda tarafların pazar payı %(. . . . .)'yi geçmemektedir. Bununla birlikte dikey etkilenen pazarlara bakıldığında BAKER HUGHES'un yüzen kuleler için kuyu başı bağlayıcıları ve yüzmeyen kuleler için yönlendiriciler pazarları açısından (. . . . .) pazar gücüne sahip olduğu görülmektedir. Bildirime konu işlemin etkilenen pazarlardaki rekabet üzerindeki olası etkileri aşağıda değerlendirilmektedir.
- (21) İşleme izin verilmesi durumunda BAKER HUGHES ve AKASTOR'un iştiraki olan MHWIRTH deniz sondaj yükselticileri pazarında sundukları hizmetleri ortak girişime aktaracaktır ve bu nedenle işlem neticesinde yatay etkilenen pazar oluşmaktadır. 2010 yılından sonra sipariş verilen kuleler uyarınca deniz sondaj yükselticileri pazarındaki küresel pazar payları,

Tablo-2: Deniz Sondaj Yükselticileri Pazarındaki Teşebbüslerin Pazar Payları (%)

Teşebbüs Adı	Kule Sayısı	Kule Sayısı Bazında Pazar Payı
BAKER HUGHES	(. . . . .)	(. . . . .)
MWIRTH	(. . . . .)	(. . . . .)
National Oilwell Varco (NOV)	(. . . . .)	(. . . . .)
Schlumberger (SLB)	(. . . . .)	(. . . . .)
Dril-Quip	(. . . . .)	(. . . . .)
Bilinmeyen	(. . . . .)	(. . . . .)
Toplam	(. . . . .)	100

- (22) Deniz sondaj yükselticisi pazarındaki rekabet ortamı incelendiğinde, 2010 yılından sonraki siparişler uyarınca hesaplanan pazar payı verileri uyarınca National Oilwell NOV'un %(. . . . .)'lik pazar payı (. . . . .) olduğu ve bu teşebbüsü %(. . . . .)'lik pazar payı ile SLB'nin (. . . . .) görülmektedir. İşleme izin verilmesi durumunda AKASTOR ve BAKER HUGHES'un bahse konu pazarda var olan faaliyetleri ortak girişime aktarılacak olup BAKER HUGHES'un %(. . . . .) ve MHWIRTH'in %(. . . . .) olan pazar payları neticesinde ortak girişim deniz sondaj yükselticileri pazarında %(. . . . .) paya sahip olacaktır. Yatay Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz'un 18. paragrafında belirtildiği üzere teşebbüslerin ilgili pazardaki paylarının toplamının %20'nin altında olması halinde, söz konusu birleşme işleminin rekabet bakımından olumsuz etkilerinin işlemin yasaklanmasını gerektirecek düzeyde olmadığı kabul edilmektedir. İlâveten işleme izin verilmesi durumunda deniz sondaj yükselticileri pazarında üçüncü büyük oyuncu konumuna yükselecek ortak girişimin NOV ve SLB karşısındaki rekabet gücü artacak ve bu iki rakibi üzerinde daha fazla rekabetçi baskı oluşturabilecektir. Bu çerçevede bildirim konu işlemin deniz sondaj yükselticileri pazarında rekabet üzerinde olumsuz bir etki oluşturmayacağı değerlendirilmektedir.
- (23) Deniz sondaj yükselticileri pazarı haricinde küresel yatay örtüşmenin ortaya çıktığı bir diğer pazar ise sondaj atığı yönetimi hizmetleridir. Sondaj atığı yönetimi, bir kuyunun sondajı sırasında ortaya çıkan atığın, özellikle kesimlerin ve sondaj çamurunun yönetilmesini, arıtılmasını ve atılmasını kapsamaktadır. İşleme izin verilmesi halinde AKASTOR, kendi kontrolünde bulunan MHWIRTH'in tamamına sahip olduğu iştiraki OILTOOLS aracılığıyla yürüttüğü sondaj atığı yönetimi faaliyetlerini ortak girişime aktaracaktır. Öte yandan AKASTOR'un aksine BAKER HUGHES sondaj atığı

yönetimi hizmetlerini ortak girişime aktarmayacak ve bu alanda faaliyet göstermeye devam edecektir. Bildirim formunda sondaj atığı yönetimi hizmetleri pazarında SLB'nin %(.....), NOV'un %(.....) ve Halliburton'un yaklaşık %(.....) pazar payına sahip olduğu beyan edilmektedir. Bahse konu pazarda BAKER HUGHES'un %(.....), faaliyetleri ortak girişime aktarılacak olan STEP OİLTOOLS'un ise %(.....) pazar payı bulunduğu ve pazarın geri kalanında ise pazar payları %(.....)'den daha küçük oyuncular tarafından hizmet verildiği belirtilmektedir. BAKER HUGHES ve OİLTOOLS'un pazardaki paylarının (.....) olması, kendilerinden daha güçlü rakiplerinin bulunması ve pazarın çok parçalı bir yapıya sahip olması göz önünde bulundurulduğunda bildirim konu işleme izin verilmesi halinde sondaj atığı yönetimi pazarındaki rekabetin kısıtlanmayacağı değerlendirilmektedir.

- (24) Ortak girişime aktarılacak olan AKASTOR'un iştiraki MHWIRTH'in faaliyetleri ile BAKER HUGHES'un SDS iş kolu faaliyetleri arasında dikey ilişki mevcuttur. Tam sondaj paketleri tedarikçisi MHWIRTH'in, paketini tamamlayabilmek için ihtiyaç duyduğu bazı ürünler BAKER HUGHES'un SDS iş kolu tarafından üretilmektedir. Tam sondaj paketleri pazarı TSP ve CDP olmak üzere iki farklı alt pazara ayrıldığı için ortaya çıkan dikey ilişkiler de bu iki pazar bakımından farklılaşmaktadır. Bu çerçevede, TSP pazarı ile yüzen kuleler için BOP ve BOP kontrol sistemleri, yüzen kuleler için yönlendiriciler, kuyu başı bağlayıcıları arasında; CDP pazarı ile yüzmeyen kuleler için BOP ve BOP kontrol sistemleri, yüzmeyen kuleler için yönlendiriciler arasında dikey örtüşme meydana gelmektedir. Burada TSP ve CDP alt pazar iken BAKER HUGHES tarafından sağlanan diğer hizmetler bu pazarlar bakımından girdi olması nedeniyle üst pazar olarak tanımlanmaktadır.
- (25) Yatay olmayan devralmaların rekabet üzerindeki olumsuz etkilerinin başında devralma nedeniyle mevcut ve potansiyel rakiplerin tedarik kaynaklarına ya da pazarlara erişiminin güçleştirilmesi veya engellenmesi ve bu yolla söz konusu rakiplerin rekabet edebilme imkânı ve/veya güdüsünün azaltılması şeklinde ifade edilen pazar kapama etkisi olarak da kabul edilen tek taraflı etkiler yer almaktadır.
- (26) Girdi kısıtlaması, birleşik teşebbüsün birleşme sonrasında sağlayıcısı olduğu girdilerin alt pazardaki rakiplere arzını sınırlaması ve böylece rakiplerin birleşme öncesindeki durumdakine benzer fiyat ve koşullarda girdi temin etmelerini zorlaştırarak maliyetlerini artırmalarını ifade etmektedir. Girdi kısıtlaması değerlendirilirken öncelikle birleşik teşebbüsün bu imkânı sahip olup olmadığı irdelenmektedir. Eğer üst pazarda pazar gücü söz konusu ise bu imkânın var olduğu söylenebilecektir. Bu bakımından BAKER HUGHES'un yüzen kuleler için BOP pazarında %(.....), yüzen kuleler için yönlendiriciler pazarında %(.....) ve yüzmeyen kuleler için BOP pazarında (.....) pazar payına sahip olduğu dikkate alındığında anılan bu üst pazarlar bakımından girdi kısıtlaması imkânına sahip olmadığı değerlendirilmektedir. Şayet ortak girişimin alt pazardaki rakiplerine girdi sağlamayı kesmesi durumunda dahi rakipler için tedarik kanallarının çoğu erişilebilir durumda kalmaya devam edecektir. Bu nedenle BAKER HUGHES'un SDS iş kolu tarafından sağlanan ve işleme izin verilmesi durumunda ortak girişime devredilecek faaliyetlerden olan yüzen kuleler için BOP pazarı, yüzen kuleler için yönlendiriciler pazarı ve yüzmeyen kuleler için BOP pazarında girdi kısıtlama imkânının bulunmadığı değerlendirilmektedir. Öte yandan BAKER HUGHES'un (.....) pazar paylarına sahip olduğu yüzen kuleler için kuyu başı bağlayıcıları ve yüzmeyen kuleler için yönlendiriciler pazarlarında girdi kısıtlamanın muhtemel olup olmadığının daha detaylı değerlendirilmesi faydalı görülmektedir. BAKER HUGHES'un ortak girişime devredeceği SDS iş kolu yüzmeyen kuleler için yönlendiriciler pazarında %(.....), yüzen kuleler için kuyu başı bağlayıcıları pazarında

%(.....) pazar payına sahiptir. Bu pazarlar açısından ortak girişimin BAKER HUGHES'un (.....) sebebiyle girdi kısıtlaması imkânına sahip olduğu söylenebilecektir. Öte yandan böyle bir imkân mümkün olsa bile ortak girişimin girdi kısıtlama güdüsüne sahip olup olmadığının da değerlendirilmesi gerekmektedir.

- (27) Girdi kısıtlaması güdüsü temelde kısıtlamanın ne ölçüde karlı olacağına bağlı olarak değerlendirilen bir husustur. Bu çerçevede, dikey bütünleşik teşebbüsün girdi kısıtlaması sonucu girdi satışlarındaki düşüş nedeniyle üst pazarda yaşayacağı kâr kaybı ile alt pazardaki satışlarını artırma ve tüketicilere uyguladığı fiyatları yükseltebilme imkânının getirisinin karşılaştırılması gerekmektedir. Karar özelinde ortak girişimin MHWIRTH aracılığıyla TSP pazarında elde edeceği %(.....), CDP pazarında elde edeceği %(.....) oranındaki (.....) pazar payları dikkate alındığında bu pazarlardaki rakiplerine girdi kısıtlamasında bulunmasının karlı ve makul olmadığı değerlendirilmektedir. Bildirim formunda yer alan bilgilere göre BAKER HUGHES'un ortak girişimin tam sondaj paketleri satma potansiyelinden çok daha fazla kuyu başı bağlayıcısı üretilip satabildiği belirtilmiştir. Bu nedenle ortak girişimin kuyu başlarını rakiplerine vermeyerek elinde tutmasının rasyonel olmadığı değerlendirilmektedir. Ek olarak Yatay Olmayan Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz'un 51. paragrafında işlemin değerlendirilmesinde alt pazardaki alıcı gücünün bulunması gibi dengeleyici faktörlerin de dikkate alınması gerektiği belirtilmektedir. NOV'un TSP⁹ pazarında %(.....), CDP¹⁰ pazarında %(.....) pazar gücüne sahip olduğu göz önünde bulundurulduğunda yüzmeyen kuleler için yönlendiriciler pazarı ile yüzen kuleler için kuyu başı bağlayıcıları pazarlarının alt pazarlarında alıcı gücü olduğu söylenebilecektir. Bu bilgiler ışığında işleme izin verilmesi durumunda girdi kısıtlaması gibi rekabet karşıtı bir etkinin oluşmayacağı değerlendirilmektedir.
- (28) Girdi kısıtlamasından sonra değerlendirilmesi gereken diğer etki de işleme izin verilmesi halinde üst pazardaki rakiplerin yeterli müşteri tabanına erişiminin kısıtlanması anlamına gelen müşteri kısıtlaması durumunun ortaya çıkıp çıkmayacağıdır. Müşteri kısıtlamasına ilişkin değerlendirmede, öncelikle ortak girişimin üst pazardaki rakiplerden yapacağı alımları azaltarak onların alt pazarlara erişimi açısından pazarı kapama imkânı olup olmadığı incelenmelidir.
- (29) Ortak girişimin MHWIRTH'in faaliyetleri dolayısıyla TSP pazarında sahip olacağı %(.....), CDP pazarında sahip olacağı %(.....)'lik pazar payları neticesinde üst pazarda BAKER HUGHES'un faaliyetleri nedeniyle rakip olacağı teşebbüslerin müşterilere erişimini kısıtlaması mümkün görünmemektedir. Ortak girişim tam sondaj paketini tamamlamak için ihtiyaç duyduğu ürünleri yalnızca BAKER HUGHES'un kendisine devredeceği faaliyetler aracılığıyla karşılasa bile, üst pazardaki mevcut rakipler ürünlerini satacakları başka müşterileri rahatça bulabilecektir. Bu doğrultuda işlem neticesinde müşteri kapaması gibi rekabet karşıtı bir etkinin meydana gelmeyeceği değerlendirilmektedir.
- (30) Yukarıda yer verilen inceleme ve değerlendirmeler sonucunda söz konusu işlemin ilgili pazarlarda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere, ülkenin bütünü yahut bir kısmında etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak nitelikte olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

⁹ Bildirim formunda, NOV ve MHWIRTH dışında TSP pazarında kalan %(.....)'lik pazar payının hangi teşebbüsler tarafından oluşturulduğunun bilinmediği ifade edilmiştir.

¹⁰ Bildirim formunda, NOV ve MHWIRTH dışında CDP pazarında kalan %(.....)'lük pazar payına SLB'nin sahip olduğu ifade edilmiştir.

H. SONUÇ

- (31) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.